

TALOUSARVIOALOITE 1426/2006 vp

Määrärahan osoittaminen Suomen tuuliatlaksen uudistamiseen

Eduskunnalle

Kansallisessa ilmastostrategiassa Suomen tuulivoimataavoitteeksi on asetettu 500 megawattia (MW) vuoteen 2010 ja 2 000 MW vuoteen 2025 mennessä. Tuulivoiman tekninen potentiaali on kuitenkin huomattavasti suurempi. Määrätietoisella politiikalla tuulivoimasta voisi tulla Suomelle merkittävä energianlähde samaan tapaan kuin esimerkiksi Tanskassa ja Saksassa on jo nykyään.

Tuulivoiman käytön lisääminen hyödyttää ihmisiä ja ympäristöä monin tavoin. Tuulivoima on kotimainen, uusiutuva ja työllistävä energianlähde. Tuulivoimaloiden kotimaisuusaste ylittää parhaimmillaan 80 %:iin, ja yksi megawatti kotimaista tuulivoimaa voi luoda 10 henkilötyövuotta. Tuulivoima ei tuota suoraan ilmastoa lämmittäviä tai muita ympäristöä kuormittavia päästöjä.

Tuulienergian taloudellisen tuotannon perusedellytys on paikallisten tuuliolojen ja rajoittavien ilmastotekijöiden riittävän hyvä tuntemus. Tuulisuuden arvioinnin kotimainen perusteos on Ilmatieteen laitoksen vuonna 1991 julkaisema Suomen tuuliatlas. Mittauskorkeus oli useimmilla selvityksen sääasemilla 10—30 metriä.

Nykyään rakennettavien tuulivoimaloiden tornikorkeudet ovat kuitenkin aivan toista luokkaa, pääsääntöisesti 70—90 metriä. Esimerkiksi oululaisen WinWinDin 3 MW:n voimaloissa napakorkeus on jo 90 metriä. Tulevaisuuden voimalat noussevat vieläkin korkeammalle.

Tuuliatlaksen matalalla tehtyihin mittauksiin perustuvat tuulisuustiedot eivät anna riittävän tarkkoja arvioita tuulisuudesta nykyisin raken-

nettavien voimaloiden korkeuksilla. Atlasta varten ei juurikaan ollut käytettävissä edustavia meri-, saaristo- ja tunturisääasemia, sillä niiden määrää on merkittävästi lisätty vasta 1990-luvulla. Sisämaan sääasemien tuulihavaintojen perusteella ei kyetä luotettavasti arvioimaan meri- ja rannikkoalueiden tuulioloja.

Puutteellisten tuulisuusarvioiden vaarana on se, että ne johtavat yritykset hukkainvestointeihin. Esimerkiksi Hankoon ja Inkooseen syksyllä 2004 pystytetyt tuulipuistot tuottivat ensimmäisinä kuukausina peräti 30—50 % odotettua heikommin. Inkoon kolmesta tuulimyllystä kaksi on nyttemmin purettu. Toisaalta kunnollisten tuulisuustietojen puute voi johtaa siihen, ettei kannattaviakaan tuulivoimainvestointeja tehdä.

Uusien meteorologisten mallien hyödyntäminen, kattavat ja ajantasaiset tuulisuusmittaukset riittävän korkealta sekä niiden avulla laadittava uudistettu tuuliatlas auttaisivat kohdentamaan investoinnit oikein ja vähentäisivät investointien riskejä. Mitä pienempi riski investoijalle on, sitä halvemmallä ja enemmän tuulivoimaa voidaan rakentaa.

Tuuliatlaksen päivittäminen voi myös kasvattaa toteuttamiskelpoista tuulipotentiaalia, jos sen avulla esimerkiksi sisämaan ja avomerien tuulioloja voidaan arvioida luotettavasti.

Uusiutuvan energian edistämishjelmassa vuosille 2003—2006 eräänä keskeisenä osiona tuulienergian käytön lisäämiseksi esitetään tuulivoimapotentialin tarkentamista. Ympäristövaliokunnan lausunnossa hallituksen energia- ja il-

mastostrategiasta (VNS 5/2005 vp) valiokunta esittää talousvaliokunnalle, että se ehdottaisi eduskunnan hyväksyttäväksi lausuman, että tuuliatlaksen päivittämiseen ryhdytään mahdollisimman pian. Myös talousvaliokunta noteeraa tuulivoiman lisärakentamista haittaavan ajantasaisen tuuliatlaksen puutteen ja yhtyy tältä osin ympäristövaliokunnan lausunnossa esille tuotun tarpeeseen atlaksen päivittämisen tarpeellisuudesta.

Tuuliatlaksen päivittäminen kuuluisi luontevasti julkisen vallan rahoitettavaksi, ja näin on muualla maailmassa toimittukin. Myös Suomen alkuperäinen tuuliatlas toteutettiin julkisella rahoituksella osana kansallista NEMO-ohjelmaa. Ruotsissa tehdään uutta atlasta nelivuotisessa hankkeessa.

Ilmatieteen laitos on arvioinut, että päivitetyn tuuliatlaksen tuottamiseen tarvittaisiin kolmen vuoden aikana vajaat kymmenen henkilötyövuotta. Hankkeen kustannukset olisivat arviolta vajaat 1,5 miljoonaa euroa. Hintaa voidaan pitää hyvin pienenä suhteessa hankkeen merkittäviin hyötyihin tuulivoiman edistämisen kannalta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää valtion vuoden 2007 talousarvioon momentin 32.60.40 perusteluihin maininnan, että määrärahaa saa käyttää myös tuuliatlaksen päivittämiseen.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Oras Tynkkynen /vihr